

ĐIỀU KHOẢN THAM CHIẾU

HOẠT ĐỘNG 6.2: PHÁT TRIỂN HỆ THỐNG GIÁM SÁT ĐÁNH GIÁ CHO DỰ ÁN

Tên dự án: Tăng cường năng lực chuyển đổi năng lượng tái tạo và quản lý chất thải vì môi trường bền vững ở đồng bằng sông Cửu Long” (K1)

Thời gian dự kiến: Năm 2024	Địa điểm: <ul style="list-style-type: none">- Huyện Đông Hải, tỉnh Bạc Liêu- Thị xã Vĩnh Châu, tỉnh Sóc Trăng
Ưu tiên Chương trình: 1	Mã hoạt động: 6.2
Tài liệu tham khảo: Kế hoạch và ngân sách dự án K1 được nhà tài trợ phê duyệt Định mức của ActionAid 2022-2024	

I. Bối cảnh

Việt Nam được xác định là một trong những nền kinh tế sôi động nhất Đông Nam Á với mức tăng trưởng GDP trung bình xấp xỉ 6-8%, trong 10 năm qua, bất chấp COVID, chiến tranh ở Ukraine, tác động tiêu cực của biến đổi khí hậu cũng như sự dai dẳng của thiên tai ập đến trong nước. Mới mức tăng trưởng này, nuôi trồng thủy sản nói chung và nuôi tôm ở vùng nước lợ là một trong những ngành đóng góp quan trọng nhất, với tổng doanh thu khoảng 4,1 tỷ USD được tạo ra trong năm 2022, tương đương khoảng 1% tổng GDP của cả nước năm 2022 (xấp xỉ 406 USD).¹ Doanh thu này (4,1 tỷ USD) tăng 13% so với năm 2021 từ tôm xuất khẩu trong tổng số khoảng 11,2 tỷ USD từ tất cả các sản phẩm nuôi trồng thủy sản trong năm 2022².

Nuôi trồng thủy sản nói chung và nuôi tôm nói riêng đã tạo sinh kế cho 5 triệu lao động Việt Nam, cả trong nuôi trồng và chế biến. Tại hai tỉnh Bạc Liêu và Sóc Trăng ở khu vực sông Mekong, có khoảng 200.000 người có sinh kế từ nuôi và chế biến tôm nước lợ, chiếm khoảng 25-35% GDP của các tỉnh³.

¹ Nguồn: <https://www.statista.com/statistics/444733/gross-domestic-product-gdp-in-vietnam/#:~:text=In%202022%2C%20Vietnam's%20gross%20domestic,billion%20international%20dollars%20by%202028.>

² Nguồn: <https://kinhtetrunguoc.vn/kinh-te/kinh-te-nganh/mot-nam-thang-loi-cua-nganh-thuy-san.html>

³ Nguồn: <https://tapchitaichinh.vn/nganh-kinh-te-mui-nhon-thuy-san-dong-gop-tren-30-gdp-cua-tinh-ca-mau.html>

<https://vovgiaothong.vn/newsaudio/de-bac-lieu-la-thu-phu-nganh-tom-cong-nghiep-cua-ca-nuoc-d32948.html#:~:text=Hi%E1%BB%87n%20to%C3%A0n%20t%E1%BB%89nh%20c%C3%B3%2025,v%20C3%A0%20c%C3%A1c%20t%E1%BB%89nh%20l%C3%A2n%20c%E1%BA%ADn>

Bất chấp tất cả những điều tốt đẹp mà nuôi trồng thủy sản/nuôi tôm đã mang lại cho sự phát triển của hai tỉnh, ô nhiễm từ nuôi trồng thủy sản tác động đến không khí, nước và môi trường của các khu vực đã gia tăng.

Ô nhiễm chất thải: Năm 2017, tổng khối lượng chất thải phát sinh từ nuôi tôm thâm canh và bán thâm canh trên địa bàn tỉnh Sóc Trăng ước tính khoảng 4,81 đến 6,93 triệu m³ chất thải rắn và ở mức 433,2 - 563,1 triệu m³ chất thải lỏng. Việc xử lý chất thải chưa được thực hiện đúng cách, do đó có nhiều tác động tiêu cực đến môi trường đất và nước, cũng như đa dạng sinh học⁴. Tình hình cũng không khác hơn ở tỉnh Bạc Liêu. Vấn đề này chủ yếu là do nhiều trang trại nuôi tôm thâm canh và bán thâm canh đã xả nước (có chất thải rắn và lỏng) trực tiếp ra môi trường, sông và không khí - mà không qua xử lý, tạo ra nhiều vấn đề hơn cho các trang trại nuôi tôm tự nhiên khác, trồng lúa, cũng như tạo ra những tác động tiêu cực lâu dài đến môi trường sống của tất cả mọi người ở Đồng bằng sông Cửu Long. Việc xả chất thải trực tiếp này sẽ tiết kiệm cho trang trại rất nhiều chi phí (thuê đất để xử lý chất thải, để ao lớn để thu gom chất thải, mua hóa chất để xử lý chất thải trước khi xả ra môi trường), nhưng sẽ giết chết tôm của các trang trại tự nhiên khác ở hạ lưu, làm hỏng nước mặt để sử dụng sinh hoạt, trong sản xuất lúa hoặc trái cây/rau quả trong vườn của các hộ gia đình, và về lâu dài cũng sẽ gây ô nhiễm nguồn nước ngầm.

Ô nhiễm nguồn nước: Ô nhiễm nguồn nước ở Đồng bằng sông Cửu Long, đặc biệt là ở hai tỉnh Sóc Trăng và Bạc Liêu chủ yếu xuất phát từ nhiều nguyên nhân:

- Sử dụng quá nhiều nước mặt cho nuôi tôm thâm canh. Điều này gây áp lực lớn lên việc sử dụng nước mặt khác (cho nước máy, làm vườn và trồng lúa)
- Việc sử dụng quá nhiều nước ngầm để đáp ứng nhu cầu sử dụng sinh hoạt và công nghiệp trong khu vực trong khi chất thải nước chưa được xử lý từ các trang trại đang gia tăng.

Theo tính toán mới đây của Cục Cảnh sát Môi trường (C49), khoảng 70% chất thải chưa được xử lý đúng cách trước khi thải ra môi trường⁵.

Chính quyền địa phương hai tỉnh Bạc Liêu và Sóc Trăng, cùng với Quốc hội, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (NN&PTNT) đã ban hành các văn bản quy phạm pháp luật khác nhau chỉ đạo cách thức kiểm soát vấn đề này. Tuy nhiên, vì việc hoàn thành các công trình tốn kém khá nhiều (lên đến 10% tổng mức đầu tư cho trang trại từ 1.000 m² trở lên) nên việc nước chưa qua xử lý hoặc chất thải được thải trực tiếp ra môi trường vẫn rất phổ biến.

Để giải quyết thực trạng trên, dự án **Tăng cường năng lực chuyển đổi năng lượng tái tạo và quản lý chất thải vì môi trường bền vững ở đồng bằng sông Cửu Long” (K1)** sẽ ưu tiên can thiệp như sau:

- Giảm phát thải khí nhà kính và chất thải (nước thải)
- Thiết lập hệ thống ứng phó khủng hoảng khí hậu

Mục tiêu của dự án: Xây dựng môi trường bền vững nhằm thích ứng với biến đổi khí hậu tại Đồng bằng sông Cửu Long

⁴ Nguồn: <https://baotainguyenmoitruong.vn/soc-trang-ap-luc-moi-truong-tai-cac-vung-nuoi-tom-tham-canh-va-ban-tham-canh-239607.html>

⁵ Nguồn: <https://suckhoedoisong.vn/xa-trom-chat-thai-chua-xu-ly-ra-moi-truong-khong-the-xem-nhe-169157439.htm>

Kết quả dự kiến:

- 275 mô hình biogas được lắp đặt tại 65 trang trại chăn nuôi, và 210 trang trại nuôi trồng thủy sản
- Cộng đồng địa phương được nâng cao năng lực về quản lý chất thải rắn trong nông nghiệp
- Bảy thỏa thuận về quản lý chất thải rắn trong nông nghiệp được ký kết giữa chính quyền địa phương – cộng đồng địa phương – hộ nuôi trồng thủy sản
- Một báo cáo nghiên cứu cấp vùng về biogas và giám sát chất lượng nước được công bố
- 2.100 người dân và 6.000 học sinh tại địa phương tham gia các chương trình và sự kiện về bảo vệ môi trường và giảm chất thải

Để đạt được mục tiêu và các kết quả nêu trên, một hệ thống giám sát đánh giá dự án cần được xây dựng để giám sát tiến trình, kết quả, qua đó kiểm soát được các chỉ số cần đạt được của dự án.

II. Mục tiêu

- Đảm bảo rằng việc giám sát, đánh giá và học hỏi dựa trên bằng chứng được hiểu giữa các thành viên của các bên liên quan như một phần của chu trình dự án
- Cung cấp thông tin nhất quán cho các bên liên quan
- Đảm bảo rằng kiến thức tạo ra thông qua học tập được nắm bắt và phổ biến trong nội bộ và bên ngoài
- Xây dựng năng lực của các chương trình và dự án để kết hợp các công cụ MEL vào các quy trình thiết kế, lập kế hoạch, thực hiện và lập ngân sách
- Hướng dẫn quy trình báo cáo kỹ thuật hàng quý và hàng năm.

III. Kết quả đầu ra

Hệ thống giám sát đánh giá của dự án bao gồm các công cụ và mẫu biểu như sau:

TT	Kế hoạch và công cụ	Tóm tắt về các công cụ	Ghi chú	Bắt buộc
01	Khung M&E	Phác thảo kế hoạch M&E tổng thể của toàn bộ dự án với các yếu tố quan trọng của: các chỉ số đo lường kết quả theo cấp độ và nguồn xác minh, đường cơ sở so với mục tiêu, tần suất và trách nhiệm.	kế hoạch	Bắt buộc
02	Kế hoạch học tập	Kế hoạch này nêu ra những câu hỏi, hoạt động và sản phẩm chính để tiếp thu kiến thức, hoàn thiện những khoảng trống về kiến thức.	kế hoạch	Nên có
03	Kế hoạch thu thập dữ liệu	Kế hoạch này nêu bật các phương pháp chính được sử dụng để thu thập dữ liệu so với các chỉ số dự án.	kế hoạch	Nên có
04	Bảng theo dõi người tham gia & phạm vi tiếp cận	Mẫu này cho phép chúng ta lập kế hoạch chính xác về số lượng nhóm mục tiêu của dự án hoặc những người được hưởng lợi gián tiếp từ dự án.	Kế hoạch & Báo cáo	Bắt buộc
05	Dự án ITT	Công cụ theo dõi chỉ số dự án (ITT) giúp dự án cập nhật và nắm được tiến độ thực hiện các chỉ số định lượng và định tính trong suốt thời gian thực hiện dự án.	Báo cáo	Bắt buộc
06	Cập nhật tiến độ hàng quý	Mẫu báo cáo này cho phép mỗi đối tác báo cáo tiến độ so với các kết quả đầu ra, kết quả và tác	Báo cáo	Bắt buộc

TT	Kế hoạch và công cụ	Tóm tắt về các công cụ	Ghi chú	Bắt buộc
		động chính và các thông tin hữu ích quan trọng khác của dự án bao gồm bối cảnh, thách thức và học tập,...		
07	Mẫu cập nhật hoạt động	Mẫu được thiết kế để đối tác theo dõi việc gửi sản phẩm của họ theo từng đầu ra. Tất cả các hoạt động bao gồm đào tạo, hội thảo, cuộc họp, chuyến thăm tiếp xúc hoặc các hoạt động khác được tài trợ đều được yêu cầu ghi lại bởi mỗi đối tác. Mẫu này sẽ cho phép dự án theo dõi và báo cáo các hoạt động của mình và chỉ đạo những người tham gia trực tiếp.	Báo cáo	TBC
08	Công cụ theo dõi kết quả	Mẫu theo dõi đơn giản cho phép dự án theo dõi các kết quả hữu hình hoặc kết quả mong đợi hoặc bất ngờ. Nó theo dõi các thay đổi bất kể ngắn hạn, trung hạn hay dài hạn và cung cấp bằng chứng rõ ràng về cách tài trợ của dự án đóng góp vào những thay đổi đó.	Báo cáo	Nên có
09	Danh sách người tham dự	Đây là một mẫu đơn giản để các đối tác ghi nhận đăng ký của người tham gia vào mỗi hoạt động. Mẫu báo cáo này có thể ghi nhận: đối tượng tham gia, nam/nữ, độ tuổi, các nhóm mục tiêu hoặc các nhóm/đối tượng khác (ví dụ người khuyết tật,...). Mỗi đối tác có thể điều chỉnh mẫu này dựa trên thực tế của địa phương.	Không cần báo cáo	Nên có
10	Các mẫu hồ sơ khác phản hồi các chỉ số đã thỏa thuận	Một số mẫu để ghi lại và theo dõi làm nguồn tham chiếu cho các chỉ số.		Nên có

IV. Phương pháp thực hiện

Hệ thống M&E sẽ được tư vấn phát triển như sau:

- Tư vấn Nghiên cứu tất cả các tài liệu dự án, các hoạt động hiện có và bài học kinh nghiệm
- Chuẩn bị bản dự thảo kế hoạch M&E, các công cụ và mẫu và họp với nhóm dự án trước khi xây dựng dự thảo M&E và các mẫu chi tiết
- Dự thảo kế hoạch M&E, các công cụ và mẫu được gửi ActionAid rà soát và góp ý
- Thử nghiệm trên thực tế và hoàn thiện
- Tư vấn gửi ActionAid phê duyệt cuối cùng kế hoạch M&E, các công cụ và mẫu

V. Kế hoạch triển khai

STT	Các bước triển khai	Thời hạn hoàn thành	Kết quả đầu ra	Người thực hiện
1	Xây dựng và phê duyệt ĐKTC	Tuần 2 tháng 8/2024	ĐKTC được phê duyệt	ActionAid
2	Đăng tuyển, lựa chọn tư vấn và ký hợp đồng	Tuần 2-4 tháng 8/2024	Ký hợp đồng với tư vấn	ActionAid
3	Tư vấn Nghiên cứu tài	Tuần 1 tháng	Dự thảo khung M&E và dự	Tư vấn

STT	Các bước triển khai	Thời hạn hoàn thành	Kết quả đầu ra	Người thực hiện
	liệu dự án và xây dựng dự thảo khung M&E và các mẫu	9/2024	thảo khung các mẫu biểu	ActionAid
4	Hợp với nhóm dự án và xây dựng hệ thống M&E và các mẫu biểu	Tuần 1-3 tháng 9/2024	Dự thảo hệ thống MnE, các công cụ và các mẫu biểu được xây dựng	Tư vấn ActionAid
5	Thử nghiệm hệ thống M&E và các công cụ mẫu biểu	Tuần 4 tháng 9 đến tuần 1 tháng 10/2024	Hệ thống M&E và mẫu biểu được thử nghiệm và hoàn thiện (nếu có)	Tư vấn ActionAid Các BQL LRP23 và Vĩnh Châu
6	Phê duyệt và thanh quyết toán hoạt động	Tuần 2 tháng 10/2024	Tư vấn gửi sản phẩm cuối cùng để ActionAid góp ý, phê duyệt trước khi thanh toán theo quy định của ActionAid và nhà tài trợ	Tư vấn ActionAid

VI. Các bên liên quan và hoạt động điều phối/thực hiện

ActionAid:

- Phê duyệt ĐKTC hoạt động, kế hoạch và ngân sách
- Định hướng và hỗ trợ kỹ thuật cho nhóm chuyên gia/tư vấn
- Thanh quyết toán cho tư vấn theo quy định

BQL:

- Phối hợp với ActionAid để hỗ trợ thử nghiệm hệ thống M&E trước khi đưa vào vận hành thực tế
- Chụp ảnh, ghi chép biên bản phục vụ công tác tài liệu hóa hoạt động

Tư vấn:

- Nghiên cứu tài liệu, thông tin dự án và các tài liệu có liên quan
- Xây dựng hệ thống giám sát đánh giá cho dự án theo yêu cầu của điều khoản tham chiếu, phục vụ cho việc giám sát đầy đủ các chỉ số mà dự án cần đạt được.

VII. Ngân sách dự kiến

- Ngân sách được chi từ hoạt động 1.1.2, dự án K1

VIII. Quản lý Rủi ro

STT	Rủi ro	Tác động Cao/Trung bình/Thấp	Khả năng xảy ra Cao/Trung bình/Thấp	Đối tượng chịu rủi ro	Kế hoạch dự kiến để quản lý rủi ro
1	Hoạt động không được triển khai theo đúng kế hoạch do không tuyển được tư vấn phù hợp	Thấp	Trung bình	ActionAid	Đăng tuyển tư vấn trên các kênh đồng thời gửi ĐKTC đến các tư vấn khung có chuyên môn, kinh nghiệm, hồ sơ phù hợp với hoạt động.

IX. Giám sát và Đánh giá

- Ban quản lý phối hợp cùng với ActionAid giám sát quá trình thực hiện để báo cáo hoạt động theo quy định.
- Kết quả và báo cáo hoạt động được cập nhật lên MnE online 3 ngày sau khi hoạt động kết thúc.

X. Yêu cầu hồ sơ tư vấn

Hồ sơ tư vấn cho hoạt động này bao gồm:

- Đề xuất kỹ thuật
- Đề xuất tài chính
- Đối với đơn vị tư vấn: Gửi hồ sơ năng lực
- Đối với tư vấn/nhóm tư vấn: Gửi CV, bằng cấp có liên quan

Thời hạn nhận hồ sơ: trước 17h30 ngày 03/09/2024

Địa chỉ nhận hồ sơ: Jobs AAV Jobs.aav@actonaid.org